

LILLY ERIKSEN

Støvlerne gav genlyd i gaderne. Vi kunne høre en trampen gennem landsbyen. Det var tyske soldater i en stor flok. Min bror kom springende hjem fra sin plads hos læreren og sagde: ” Æ tyskere har taget os – Æ tyskere har taget os.” Sådan oplevede jeg den 9. april.

Interviewet af Jonas Drejer Jensen og Liv Høybye, redigeret af Liv Høybye.

Tekst og billeder er under ophavsret og må ikke gengives uden tilladelse.

DEN SKJULTE MEJERIST

Jeg er født i Hald ved Højslev. Det er ni kilometer fra Skive. Vi havde ikke så meget med krigen at gøre derude på landet. Vi inviterede såmænd tyskerne hjem til en kop kaffe. Det var unge mænd, der var soldater. De kunne ikke gøre for, at Hitler besatte landet. Vi syntes, at det var synd, at de var sendt i krig. Alle mennesker havde besøg af tyskerne. De blev indkvarteret rund omkring på gårdene.

Vi hørte, hvad der skete i København og Aarhus. Dér var gang i den. Tyskerne havde en udkigspost oppe på Bavnehøj, som vi kunne se derfra, hvor vi boede.

Når englænderne kom flyvende, kunne de se, hvor de smed våben ned, fra den udkigspost. Vi kunne høre og se de store, sorte flyvemaskiner, der kom lige så stille ned. De slukkede lyset, smed våben ned og fløj op igen.

Min mor var i pengenød, for hun var alene med fire børn. Derfor lejede hun et værelse ud til en mejerist, som hver nat arbejdede på mejeriet. Det troede vi børn. Min mor vidste bedre. Det viste sig, da krigen holdt op, at han aldrig havde været mejerist. Han var politibetjent og var gået under jorden. Vi syntes, det var mærkeligt, at han skulle arbejde om natten. Der var han ude og samle våben op, som englænderne havde smidt ned. Hvis tyskerne opdagede, at hun husede ham, kunne hun blive skudt på stedet. Mor lejede også to kælderrum ud. De var lukket og låst, og vi børn måtte overhovedet ikke komme i nærheden af de rum. Der var mørklægning for alle vinduer i kælderen. Vi måtte ikke få at vide hvorfor, vi ikke måtte komme ind. Det viste sig, at det var Rigsarkivet fra Viborg, der blev opbevaret i de rum. Rigsarkivet ville gemme deres ting et andet sted end i Viborg, så det ikke blev bombet. Vi fik det først at vide efter krigen. Der kom en mand cyklende fra Rigsarkivet for at se til det. Senere fik han et værelse på alderdomshjemmet ikke langt fra os, og så kom han og så til arkivet hver dag. Han var også gået under jorden og gemt på alderdomshjemmet derude.

Foto: Liv Høybye

Vi var godt klar over, at befrielsen var blevet meddelt. Det sagde de i radioen. Hvad var det nu, de sagde... Det kan vi høre i Matador. Jeg var i huset hos et ældre ægtepar. Vi rendte ind til radioen og fik den tændt og hørte, at det var slut. Vi tog ind til Skive og op på torvet, hvor der var tusinder mennesker samlet med flag. Vi var så glade alle sammen. Pigerne, der havde været kærester med tyske soldater, blev fanget. De holdte dem nede på jorden og klippede deres hår af. Fordi de havde været tyskerpiger. Det, synes jeg, var forfærdeligt.

Erindrungen er en del af projektet "Krigens Sidste Stemmer – fortællinger fra aarhusianske plejehjem." Projektet er blevet til gennem et samarbejde mellem Sundhed og Omsorg i Aarhus Kommune, Stadsarkivet, frivillige fra Besættelsesmuseet i Aarhus 1940-1945/Den Gamle By samt fotojournaliststuderende fra Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Du kan også læse erindrungen i magasinet under følgende link:

<http://reader.livedition.dk/aarhuskommune/880/>